

VARGA Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

***ERDEI ISKOLA PROGRAM
A BÜKKBEN***

Összeállította:

Tímári László

2004.

VARGA KFT BEMUTATÁSA, AZ ERDEI ISKOLA HELYSZÍNEI

A VARGA Kereskedelmi és Szolgáltató Kft 1997. december 17-én alakult azzal a céllal, hogy új gazdasági társulás formájában átvegye azoknak a tevékenységi köröknek a végzését, amelyeket Varga József a Kft ügyvezetője és egyben 80%-os résztulajdonosa korábban magánvállalkozás formájában működtetett.

Varga József 1992-től 1998-ig, mint magánvállalkozó bérelte a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat tulajdonát képező hollóstetői Hegyi Kempinget. 1998-ban a megyei önkormányzat új pályázatot írt ki a kemping hosszú távú hasznosítására, 20 éves bérletére, amelyet a VARGA Kft nyert el.

1992-ben, a bérleti jogviszony kezdetekor is, a már erősen lelakott állapotú kemping állagának szinten tartása, a vendégek növekvő igényeinek kielégítése, sok nehézséggel járt, és komoly tapasztalatszerzésnek bizonyult. A hat év alatt szerzett ismeretek iránymutatást adtak arra, hogy a Kft-nek milyen feladatokat kell elvégezni ahhoz, hogy az elkövetkezendő húsz év alatt rentábilissá váljon.

Varga József a Kft ügyvezetője a Bükkben nevelkedett, jól ismeri a tájegységet, annak növény- és állatvilágát. Szívéhez nőtt, és nála a természet védelme nem program, hanem életforma. Ezt a szemléletet családjá, a Kft dolgozóit, és főleg a vendégek körében, vagyis egész környezetében sugallja és megköveteli. Tisztában volt és van a kemping és a turistaház környezetformáló jelentőségével, és ez adott erőt ahhoz, hogy minden erejével szinten tartsa a kemping állagát, illetve építsen egy gyönyörű turistaházat. Ez nagy munka és komoly tapasztalatszerzés volt.

Családjá által megtámogatva teljes ambícióval próbálta és próbálja kihozni a kempingből és a turistaházból, szerény lehetőségeihez képest a maximumot. Az ide betérő vendég közvetlen, családi fogadtatásban részesül. Egyre több a rendszeresen visszatérő vendég, barátságok szövődnek. A Kft társtulajdonosa, az ügyvezető felesége, főállású alkalmazottja a Kft-nek. Kereskedelmi üzemgazdász főiskolai végzettséggel rendelkezik. Ő látja el az adminisztrációt, gazdasági, pénzügyi feladatokat, a büfé üzemeltetését. Mint segítő családtag kezdettől fogva részese e hajsztolt, idegtépő, ám sok örömet nyújtó munkának. Az alkalmazottak köre az anyagi nehézségek miatt elég szűk, de itt is a családi szemlélet érvényesül. Egy-egy főállású éjjeliőr, karbantartó mindenest, bentlakással oldja meg feladatát. Takarításra, mosásra, konyhai munkára idenyjelleggel alkalmaznak 4-5 főt, minimális fluktuációval.

Elsősorban a szerényebb anyagi lehetőségekkel bíró családok, a turizmust, a természetet kedvelők látogatják a kempinget és a turistaszállót. A külföldiek számára sem ismeretlenek ezek a helyek. Főleg Hollandiából, Németországból érkeznek lakókocsival, sátorral. Egyre több a visszatérő vendég, akiknek zöme családos.

Több szálláslehetőség is adódik a környéken, de jellegüknél és áraiknál fogva nem jelentenek említésre méltó konkurenciát. Így pl. Hollóstetőn a panzió, vagy a lillafüredi Palota Szálló, mely igaz frekventált, de zajosabb fekvésénél, magas árainál fogva más vevőkört céloz meg.

A hollóstetői kemping

Hollóstető Bükkszentkereszt Önkormányzatához tartozó településrész. A kemping erdővel körülhatárolt csendes nyugodt helyen fekszik, számtalan kikapcsolódási lehetőséget nyújt vendégeinek.

A környék egyetlen kempingje 650 m magasan, a Bükki Nemzeti Park területén, Bükkszentkeresztől 4, Lillafüredtől 7, a Bükk-fennsíktól 5 km-re található. A kemping gyönyörű fekvése nagy vonzerő a pihenni, felüdülni vágyó vendégeknek.

Miskolc, a megyeszékhely mindössze 15 km-re van. Lillafüreden a Palota-szálló, a Hámori tó, az István Cseppkőbarlang, a mésztufa barlang, a Hermann Ottó emlékház és a vízesés csodálatos látványt nyújt. Kisvasúttal Garadnára és több kirándulóhelyre mehetünk,

megtekinthetjük az Őskohót, a pisztrángos tavakat. A barlangok és a hegyi levegő kiváló asztmatikus gyógyhatású. Ha nincs kirándulásra alkalmas idő, csodálatos program a Miskolc-tapolcai Barlangfürdő. A természetet, gyalogtúrákat kedvelők álma válik valóra, ha végigmennek a Bükk-fennsíkron, a Bükki Nemzeti Parkon. Az Ősbükkös, a Lipicai ménes nyári szállása, Jávorkút, Csipkés-kút, Bánkút stb. közkedvelt kirándulóhelyek. Aki hosszabb utat is vállal, Eger és Szilvásvár nevezetességeivel is megismerkedhet.

A kemping közepén elnyúló – sátrak, lakókocsik számára alkalmas – tisztást félkörívesen határolják a fák közzé beépített faházak. A 20 db kétágyas, 6 db háromágyas és a 6 db négyágyas faházakban pótágyakkal együtt, 90 fő elhelyezésére van lehetőség. A faházak jelenleg komfort nélküliek, egyszerű bútorzattal felszereltek. Sátras kempingezésre mintegy 1500 m²-en van lehetőség. A kemping bejáratánál fémszerkezetes terméskő és téglapületben kapott helyet az iroda, a gondnoki szállás és a félig nyitott tálaló konyha, ételmelegítővel.

A kemping elrendezése biztosítja a tökéletes nyugalmat a vendégek számára, ám időnként zajosabb programoknak is otthont ad: motoros találkozók, iskolai kirándulások, erdei iskolák, sportköri rendezvények, edzőtáborok stb. Bekapcsolódnak nevesebb rendezvényekbe is, pl. hegyi autós rally.

A kemping szolgáltatásait évente kb. 7-8 ezer turista veszi igénybe.

Napjainkban megnőtt az igény, különösen a külföldi vendégek, de a kempingben hosszabb időt eltöltő belföldi családok körében is, a magasabb komfort fokozatú, zuhanyzóval és főzőfülkével rendelkező faházak iránt. Ez az igény évről-évre intenzívebben jelentkezik a szálláshelyek foglalásakor. Ezért a VARGA Kft fejlesztési tervében célul tűzte ki, hogy a még jó állapotban levő, családok által közkedvelt négyágyas faházak komfort fokozatát vizesblokk- és főzőfülke hozzáépítésével növeli.

A kemping jelenleg szezonálisan üzemel, hivatalosan április 15.-től október 31.-ig tart nyitva. Természetesen ez nagymértékben időjárástól függő, mert a faházakban a fűtés sem megoldott. Lévéen hegyi kempingről szó, a szálláshelyek iránti igény téli időszakban is fokozottan jelentkezik. Hollóstató környékén Bükk-szentkeresztben és Répáshután működő szánkó- és síp pályák téli sportolási lehetőséget biztosítanak a kempingben megszálló vendégek számára. A fejlesztési tervben ezért a fentiekben említett faházak téliesítése is szerepel.

A komfortosításnak, valamint a téliesítésnek, a szezonális üzemeltetés megszüntetésének gátat szab a meglévő, elavult közmű hálózat. A minőségi szálláshelyek kialakításának éppen ezért elsődleges feltétele, egy új, európai szabványnak megfelelő víz- és szennyvíz-csatornahálózat kiépítése.

A szentléleki turistaház

A VARGA Kft 2001-től **Szentléleken** egy volt honvédségi épületet **téliesített turistaszállóvá** alakított át. A Kft többmilliósi beruházás eredményeként egy olyan összkomfortos turistaházat hozott létre, amely a legkényesebb igényeknek is megfelel.

Szentléleki Turistaház az ország egyik legnagyobb síparadicsomától, Bánkúttól 5 km-re a Bükki Nemzeti Park területén helyezkedik el. A turistaház helyet ad erdei iskolák, egyházi-, sport-, életmód és más speciális táborok megrendezéséhez, valamint a bakancsos turistáknak, természetbarátoknak nyújt szálláslehetőséget. Közkedvelt kirándulóhelyek Lillafüred /13 km/ Bánkút, Garadna, Pisztráng-telep, az újmassai Őskohó. Téli program, a közeli bánkúti sí- és szánkópályák nyújtotta sportolási lehetőség.

A teljesen új berendezésekkel felszerelt szállás ideális erdei iskola programok megvalósítására. Az épületben közösségi helyiséget, büfét, tv-szobát, kényelmes ágyakkal felszerelt szobákat, hideg-melegvizes tisztálkodó helyiséget, éttermet találunk. A kb. 1ha-os bekerített, parkosított udvaron van labdajátékokra alkalmas sportpálya, tűzrakó hely, szabadtéri kondi eszközök. A szállás több turistaútvonal metszéspontjában található. Elsétálhatunk a szentléleki kolostorromhoz, a Látó-kőhöz, hosszabb gyalogtúrával feljuthatunk a Bükk-fennsíkra, megnézhetjük a közeli hangulatos kis települést, Ómassát.

ADATLAP

I. AZ ERDEI ISKOLA PROGRAMSZOLGÁLTATÁS ADATAI

I/1. A szolgáltatást végző szervezet+

Név*	VARGA Kereskedelmi és Szolgáltató Kft		
Cím*	3 5 5 7 Bükkszentkereszt-Hollóstető (helység)		
	Hegyi Kemping (utca/út/tér stb.)(szám)		
Telefon*	46/390-183	Fax	46/390-183
E-mail	hollosteto@vivamail.hu		

I/2. Az erdei iskola programszolgáltatás helyszíne+

Elnevezés*	Hollóstetői Hegyi Kemping és Szentléleki Turistaház		
Nyitva tartás	egész évben / Szentléleki Turistaház időszakosan: Hollóstető Hegyi Kemping 04.15-től 10.31 -ig		
Cím*	3 5 5 7 Bükkszentkereszt-Hollóstető (helység)		
	Hegyi Kemping (utca/út/tér stb.)(szám)		
Megye*	Baranya / Bács-Kiskun / Békés / Borsod-Abaúj-Zemplén / Csongrád / Fejér / Győr-Moson-Sopron / Hajdú-Bihar / Heves / Jász-Nagykun-Szolnok / Komárom-Esztergom / Nógrád / Pest / Somogy / Szabolcs-Szatmár-Bereg / Tolna / Vas / Veszprém / Zala (A megfelelőt kérjük aláhúzni.)		
Megközelíthetőségének leírása	A hollóstetői kemping a Miskolc-Lillafüred-Eger közötti műút bükkszentkereszt elágazásánál, a szentléleki turistaház pedig a Miskolc-Bánkút közötti műút 11. km szelvényénél található		
Nemzeti Park* Igazgatóság	Őrségi Nemzeti Park / Duna-Ipoly Nemzeti Park / Duna-Dráva Nemzeti Park / Hortobágyi Nemzeti Park / Kiskunsági Nemzeti Park / Aggteleki Nemzeti Park / Balaton-felvidéki Nemzeti Park / Fertő-Hanság Nemzeti Park / Körös-Maros Nemzeti Park / <u>Bükk Nemzeti Park</u> (A megfelelőt kérjük aláhúzni.)		
Telefon	46/390-183	Fax	46/390-183
Honlap	www.holloscamping.hu		

I/3. Program szakmai felelőse

Név*	Tímári László		
Végzettség	általános iskola / gimnázium / szakközépiskola / szakmunkásképző intézet / főiskola / <u>egyetem</u> (A megfelelőt kérjük aláhúzni.)		
Hány éve tart erdei iskolában megvalósítható szakmai programokat?	5 év		
Hol tartott korábban szakmai programokat?	A szentléleki turistaházban		
Milyen nyelven tud szakmai programokat vezetni?	angol / német / francia / horvát / olasz / orosz / román / spanyol / szlovák / egyéb <u>magyar</u> (A megfelelőt kérjük aláhúzni.)		

I/4. Kapcsolattartó személy +

Név*	Varga József		
Cím*	3 5 5 7 Bükkszentkereszt-Hollóstető (helység)		
	Hegyi Kemping (utca/út/tér stb.)(szám)		
Telefon*	46/390-183,30/369-1099	Fax	46/390-183
E-mail	hollosteto@vivamail.hu		

A SZAKMAI PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÓJÁNAK BEMUTATÁSA

Személyi adatok

Név: *Tímári László*

Lakcím: *3533Miskolc, Szeder u. 8. fsz. 1.*

Telefon: *30/276-4407*

E-mail cím: timlac@freemail.hu

Munkahely: *Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Agrárkamara, 3529 Miskolc, Csabai kapu 62.*

Munkahelyi telefon: *46/555-326*

A tevékenység összefoglalása

Főállásban jelenleg a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Agrárkamara vezető tanácsadójaként dolgozom. Agrármérnöki diplomám mellett takarmánygazdálkodási szakmérnöki, mérnök tanári és környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnöki okleveleim vannak. Ez utóbbi diplomám kiegészítő oklevél. Környezetvédelmi szakmérnöki diplomamunkámat a környezetvédelmi miniszter, 2001-ben, KAC pályázat keretében, elismerő oklevéllel díjazta. 6 év mezőgazdasági nagyüzemi és 19 év középiskolai oktatási gyakorlattal rendelkezem.

A középfokú agrárképzésben eredményes munkát végeztem. Oktatási módszertani újításom van, több szakmai tankönyvet írtam.

A Varga Kft-nek az elmúlt években készített pályázataim több mint 7 millió Ft-ot nyertek. A hollóstatői kemping és a szentléleki turistaház fejlesztésére jelenleg is több pályázatot írok, amelyek – ha eredményesek lesznek további lendületet adnak – a kft munkájának.

Kidolgoztam egy Leonardo da Vinci európai uniós projektet, amely megteremtette a hajdúdorogi középiskolának működő, igen aktív kapcsolatát az észak-olaszországi Piacenza megyével. Az oktatási intézmény 1999 és 2002 között 70 diákot küldött ki Olaszországba, szakmai gyakorlatra, a Leonardo da Vinci program keretében. Ez tette lehetővé egy olasz-magyar testvérvárosi kapcsolat megvalósulását. Alapismereteim vannak olasz és német nyelvből. Felhasználói szintű számítástechnikai ismeretekkel rendelkezem.

2000. májusában főállásom mellett vállalkozásba kezdtem azzal a céllal, hogy egyrészt kiegészítsem jövedelmemet, másrészt környezetvédelmi ismereteimet, az oktatásban szerzett tapasztalataimat iskolarendszeren kívüli képzések, pl. erdei iskola keretében az érdeklődőknek átadjam. Ez utóbbihoz nagyon jó alapokat ad a Varga Kft-vel megkötött együttműködési megállapodás. 2003. májusában egy 10.-es szakközépiskolai osztállyal végrehajtottunk egy 5 napos erdei iskolai programot, amelynek során használtuk a KAC pályázaton nyert szemléltető eszközöket. Jól ismerem a Bükk hegységet. Az elmúlt 15 évben számos túrán, több száz km-t gyalogolva, ismerhettem meg az Északi-középhegység számomra legszebb darabját. A Bükkön kívül végigtúráztam a Börzsöny, a Mátra és a Zempléni hegység legszebb tájain is.

2003-tól az **OMNSZI szakképzési, az FVM szakoktatási és a Környezeti Nevelési Kommunikációs Programigazgatóság és az OM Alapkezelő Igazgatóság erdei iskola szakértője** vagyok.

Szemléltető eszközök

Tímári László vállalkozó, 2002-ben, KAC pályázat keretében **550ezer Ft értékben nyert környezet-és természetvédelmi szemléltető eszközöket**, amelyek alapjai a színvonalas erdei iskolai nevelés-oktatás megvalósításának. Az eszközállományt folyamatosan bővítjük. Az erdei iskolai oktatáshoz az alábbi szemléltető eszközök állnak rendelkezésre:

Ssz.	Eszköz megnevezése	Mennyisége (db)
	Faliképek, poszterek	
1.	A vízpartok élővilága	1
2.	A tavak, vizek életközössége	1
3.	Mocsarak, lápok életközössége	1
4.	Folyók életközössége	1
5.	Rétek, legelők életközössége	1
6.	A mező életközössége	1
7.	Édesvízi halak	1
8.	Közép-Európa hullői	1
9.	Közép-Európa kételtű állatai	1
10.	Vadon élő állatok I.	1
11.	Vadon élő állatok II.	1
12.	Védett állatok	1
13.	Veszélyeztetett és védett állatok	1
14.	Énekes madaraink	1
15.	A mező és szántó madarai	1
16.	Éjszakai és nappali ragadozó madarak	1
17.	A téli madáretető vendégei	1
18.	Az erdők, parkok madarai	1
19.	Nyári madárvendégeink	1
20.	Téli madárvendégek	1
21.	Közép-európai gombafajták I.	1
22.	Közép-európai gombafajták II.	1
23.	Védett növények I.	1
24.	Védett növények II.	1
25.	Erdei fák	1
26.	A víz körforgása az erdőkben	1
27.	A víz körforgása a természetben	1
28.	Veszélyeztetett környezetünk	1
--	Faliképek összesen:	28

	Diaképek	
1.	Magyarország védett vadvirágai	12
2.	Magyarország fokozottan védett vadvirágai	12
3.	A Magyar Alföld védett növényei	12
4.	Az Északi-középhegység védett vadvirágai	12
5.	Rétek, gyepek gombái	12
6.	Erdők, ligetek gombái	12
7.	Lakott területek, kertek védett madarai	6
8.	Erdők védett madarai	6
9.	Puszták védett madarai	6
10.	Tópartok védett madarai	6
11.	Nedves rétek védett madarai	6
12.	Hüllők	6
13.	Kételtűek	6
14.	Magyarország jelentősebb vadjai I.	12
15.	Magyarország jelentősebb vadjai II.	12
16.	Lepkék	12
17.	Hogyan élnek a madarak?	25
18.	Élet a vízben	25
19.	Vízben és víz közelében élő gerincesek	25
	Diaképek összesen:	225
	Videofilmek	
1.	Életközösségek I. Kis növényismeret	1
2.	Életközösségek II. Erdő mélyén	1
3.	Életközösségek III. Vadvirágos réten	1
4.	Életközösségek IV. Vizek mentén	1
5.	Vadon nőtt gyógynövényeink	1
	Videofilmek összesen:	5

	Térképek	
1.	Magyarország domborzata, természetvédelmi térképe	1
2.	Bükk turistaatlasz	1
3.	Bükk turistatérkép (déli rész)	1
4.	Bükk turistatérkép (északi rész)	1
	Egyéb eszközök	
1.	DEMO-TESZT környezetvédelmi kísérleti készlet	1
2.	Mini meteorológiai megfigyelő állomás	1
3.	Csapadékmérő	1
4.	Lépésszámláló	1
5.	Iránytű fedővel (47mm, műanyag)	3
6.	Tájéoló (fém)	1
7.	Nyeles nagyító	10
8.	Távcső (8x40)	2
9.	Távcső (6x35)	2
10.	Mikroszkóp	1
11.	Felfedező kofferkészlet	1
12.	Rovarvilág felfedező készlet	1
13.	VEGA QUADRA írásvetítő	1
14.	Novomat 130 AF diavetítő	1
15.	Vetítővászon	1
16.	Televízió	1
17.	Videomagnó	1
	Kézikönyvek	
1.	Állatismeret	6
2.	Növényismeret	6
3.	A Bükk növényvilága	1
4.	Magyarország védett növényei	1
5.	A Bükki Nemzeti Park	1
6.	Környezet- és természetvédelmi lexikon	1

Erdei iskola programok

Az ajánlott erdei iskola programok 5 naposak, a 3.-4. osztály számára 3 naposak. A programok az őszi (szeptember-november) valamint a tavaszi időszakra (március-június) készültek. A program a szorgalmi időszakon kívül (július-augusztus) szervezett környezet- és természetvédő táborokban is használható.

Tudjuk, hogy az iskola valamennyi diákja egy tanévben nem tud eljutni erdei iskolába, ezért a programokat 2 évfolyamonként állítottuk össze. A szakmai programok elkészítésénél elsődleges szempont volt a kerettantervek környezeti nevelési célkitűzéseinek és tartalmának való megfelelés, figyelembe véve a Bükk és az erdei iskola helyszínének sajátosságait. A témák kiválasztásánál nem törekedhettünk a teljességre, mert akkor zsúfolttá válik a program, ugyanakkor megpróbáltuk úgy összeállítani, hogy az évfolyamonkénti programok egymásra építhetők legyenek, és haladva a felsőbb osztályok felé egyre mélyebb és alaposabb ismereteket adjanak.

A programok elkészítésénél azt is mérlegeltük, hogy ha a gyerek az általános iskolában csak egyszer tud erdei iskolában tevékenykedni, akkor is kapjon egy olyan ismeret-élményanyagot, amely erősíti környezet- és természetvédelmi szemléletének formálódását.

A szolgáltató teljes ellátást tud biztosítani. Az étlap – előzetes egyeztetés után – igény szerint is összeállítható. Az elhelyezés a hollósetői kempingben 2-3-4 ágyas faházakban, a szentléleki turistaházban 6-25 ágyas szobákban történik.

A programok az iskola kérésének, elképzelésének megfelelően módosíthatók.

Az erdei iskolába javasolt csoportos felszerelések:

- Elsősegély doboz.
- Játék- és sportszerek (pl. futball-labda, tollas-ütő stb.).
- Növény- és állathatózó könyvek.
- Dalos könyvek.
- Sor- és ügyességi játékokhoz könyvek.

Az erdei iskolába javasolt egyéni felszerelések:

- Zsebkés.
- Konzervnyitó.
- 1-2 l-es vizes műanyag flakon a túrázáshoz (kulacs).
- Kisebb méretű hátizsák.
- Túrázásra alkalmas ruházat, cipő.
- Esőkabát.
- Tisztálkodó felszerelés.
- Textil szalvéta a kenyérfélék csomagolásához.
- Műanyag zacskók hulladéknak, szennyes ruháknak, uticsomaghoz.
- Fényképezőgép, távcső, elemlámpa.
- Füzet, golyóstoll, ceruza, filctoll-készlet.
- Egyéni gyógyszer.
- Hangszer.

Az 5 napos erdei iskola díja 13.000 Ft/fő, a 3 naposé pedig 9.000 Ft/fő (napi háromszori étkezés, szállás, program lebonyolítása). Javasolt a Szentléleki Turistaház, amelyben egyszerre 50 tanuló elhelyezése biztosított.

A program megnevezése: **Erdei Iskola Program a Bükkben 3.-4. osztály**

Melyik évszak(ok)hoz kötött: **tavaszi, nyári, őszi.**

A program helyszíne (tájegység, település): **Bükk hegység, Szentlélek**

A program helyszínének bemutatása

A VARGA Kft 2001-től Szentléleken egy volt honvédségi épületet téliesített turistaszállóvá alakított át. A Kft többmilliósi beruházás eredményeként egy olyan összkomfortos turistaházat hozott létre, amely a legkényesebb igényeknek is megfelel.

Szentléleki Turistaház az ország egyik legnagyobb síparadicsomától, Bánkúttól 5 km-re a Bükki Nemzeti Park területén helyezkedik el. A turistaház helyet ad erdei iskolák, egyházi-, sport-, -életmód és más speciális táborok megrendezéséhez, valamint a bakancsos turistáknak, természetbarátoknak nyújt szálláslehetőséget. Közkedvelt kirándulóhelyek Lillafüred /13 km/ Bánkút, Garadna, Pisztráng-telep, az újmassai Őskohó. Téli program a közeli bánkúti sí- és szánkópályák nyújtotta sportolási lehetőség.

A teljesen új berendezésekkel felszerelt szállás ideális erdei iskola programok megvalósítására. Az épületben közösségi helyiséget, büfét, tv-szobát, kényelmes ágyakkal felszerelt szobákat, hideg-melegvízes tisztálkodó helyiséget, éttermet találunk. A kb. 1ha-os bekerített, parkosított udvaron van labdajátékokra alkalmas sportpálya, tűzrakó hely, szabadterei kondi eszközök. A szállás több turistaútvonal metszéspontjában található. Elsétálhatunk a szentléleki kolostorromhoz, a Látó-kőhöz, hosszabb gyalogtúrával feljuthatunk a Bükk-fennsíkra, megnézhetjük a közeli hangulatos kis települést, Ómassát.

A program kapacitásadatai:

Óraszám: **18 óra**

Modulok (foglalkozások) száma: **8 db.**

Max. létszám (összesen): **50 fő**

Az erdei iskola program céljainak, tartalmi követelményeinek rövid bemutatása:

Nevelési célok a 3.-4. osztályban:

- *A tanuló váljék nyitottá a természet szépségei, értékei iránt.*
- *Legyen képes a természet tárgyait, élőlényeit, jelenségeit és folyamatait észlelni, és azokat elemi szinten megfigyelni.*
- *Megfigyeléseit, tapasztalatait saját szavaival, egyszerűen tudja megfogalmazni és segítséggel rajzban és írásban rögzíteni.*
- *Lássa be, hogy környezetének állapota saját egészségére is hatással van, igényelje az egészséges életkörülményeket.*
- *Ismeretei ébresszék rá, hogy felelős a természet védelméért, és ezért becsülje meg környezetének értékeit.*

A 3.-4. osztály témái:

1) Tájékozódási alapismeretek

- *A valóság térképi ábrázolása jelekkel.*
- *A négy fő világtáj. Az iránytű.*
- *Viselkedés a természetben.*
- *A megfigyelés általános szabályai (lágyszárú növények, fák megfigyelése).*

2) Az erdő

- *A Bükk erdeinek fafajai*

- *A fa részei, felépítése, hasznosítása.*
- *Az erdő növényei és állatai*

3) *A levegő és a víz*

- *Az időjárás elemeinek megfigyelése: napsugárzás, hőmérséklet, szél, felhőzet, csapadék*
- *A víz megjelenési formái a természetben*
- *Egyszerű vízvizsgálatok (fizikai tulajdonságok vizsgálata, érzékszervi vizsgálatok).*

Napok	Modulok egymásra épülése
1. nap	
Dél előtt	<i>Megérkezés, elhelyezkedés. Csoportok megalakítása. A csoportok a 3 nap során együtt dolgoznak. A 3 napos program ismertetése. A feljegyzések megkezdése a füzetbe.</i>
Dél után	Tájékoztatósi alapismeretek
Este	Ismerkedés az esti csillagos égbolttal, az este hangjai, ügyességi játékok, labdajátékok
2. nap	
Dél előtt	<i>Az erdő (gyalogtúra a szentléleki kolostorromhoz)</i>
Dél után	<i>Az erdő növényei és állatai (fafajok leveleinek gyűjtése).</i>
Este	<i>Varázslatos erdő címmel rajz készítése egyéni munkával, rőzsegyűjtés, tűzrakás, éneklés, játékok</i>
3. nap	
Dél előtt	<i>A levegő és a víz (gyalogtúra a Mária-forráshoz)</i>
Dél után	Vetélkedő <i>Értékelés a vetélkedő után: a 3 nap eseményei.</i>
	<i>Haza utazás</i>

A foglalkozások tartalmának részletes leírása, megvalósításukhoz szükséges szakemberek megnevezésével:

<p>1.) Megérkezés, elhelyezkedés. Csoportok megalakítása. A csoportok a 3 nap során együtt dolgoznak. A 3 napos program ismertetése. A feljegyzések megkezdése a füzetbe.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök – Osztályfőnök <p>Tájékoztatósi alapismeretek</p> <ul style="list-style-type: none"> – A valóság térképi ábrázolása jelekkel. – A négy fő világtáj. Az iránytű. – Viselkedés a természetben. – A megfigyelés általános szabályai (lágyszárú növények, fák megfigyelése). <p>Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök</p> <p>Ismerkedés az esti csillagos égbolttal, az este hangjai, ügyességi játékok, labdajátékok</p> <p>Osztályfőnök, Tímári László</p>

2.) Az erdő (gyalogtúra a szentléleki kolostorromhoz)

- A Bükk erdeinek fafajai
- A fa részei, felépítése, hasznosítása.
- Az erdő növényei és állatai

Tímári László mérnöktanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök

Az erdő növényei és állatai (fafajok leveleinek gyűjtése).

Tímári László mérnöktanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök

Varázslatos erdő címmel rajz készítése egyéni munkával, rőzsegyűjtés, tűzrakás, éneklés, játékok
Osztályfőnök, Tímári László

3.) A levegő és a víz (gyalogtúra a Mária-forráshoz)

- Az időjárás elemeinek megfigyelése: napsugárzás, hőmérséklet, szél, felhőzet, csapadék
- A víz megjelenési formái a természetben
- Egyszerű vízvizsgálatok (fizikai tulajdonságok vizsgálata, érzékszervi vizsgálatok).

Tímári László mérnöktanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök

4.) Vetélkedő: az elmúlt napok során elvégzett megfigyelések, tapasztalatok, megtanultak felhasználásával összeállított feladatsorból.

A feladatok: levelek, fák, lágyszárú növények, állatok felismerése faliképekről; erdőhöz kapcsolódó rejtvény megfejtése, melynél a meghatározások találos kérdésekből épülnek fel

Értékelés: a 3 nap eseményei.

Tímári László mérnöktanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök

Haza utazás

Osztályfőnök

A program felépítésének bemutatása, a modulok egymásráépülése

A program az őszi valamint a tavaszi időszakra)készült. A program a szorgalmi időszakon kívül (július-augusztus) szervezett környezet- és természetvédő táborokban is használható.

Tudjuk, hogy az iskola valamennyi diákja egy tanévben nem tud eljutni erdei iskolába, ezért a programokat 2 évfolyamonként állítottuk össze. A szakmai programok elkészítésénél elsődleges szempont volt az 3.-4. osztály kerettantervek környezeti nevelési célkitűzéseinek és tartalmának való megfelelés, figyelembe véve a Bükk és az erdei iskola helyszínének sajátosságait. A témák kiválasztásánál nem törekedhettünk a teljességre, mert akkor zsúfolttá válik a program, ugyanakkor megpróbáltuk úgy összeállítani, hogy az évfolyamonkénti programok egymásra építhetők legyenek, és haladva a felsőbb osztályok felé egyre mélyebb és alaposabb ismereteket adjanak.

A program megnevezése: *Erdei Iskola Program a Bükkben 5.-6. osztály*

Melyik évszakhoz kötött: *tavaszi, nyári, őszi.*

A program helyszíne (tájegység, település): *Bükk hegység, Szentlélek*

A program helyszínének bemutatása

A VARGA Kft 2001-től Szentléleken egy volt honvédségi épületet téliesített turistaszállóvá alakított át. A Kft többmilliósi beruházás eredményeként egy olyan összkomfortos turistaházat hozott létre, amely a legkényesebb igényeknek is megfelel.

Szentléleki Turistaház az ország egyik legnagyobb síparadicsomától, Bánkúttól 5 km-re a Bükk Nemzeti Park területén helyezkedik el. A turistaház helyet ad erdei iskolák, egyházi-, sport-, -életmód és más speciális táborok megrendezéséhez, valamint a bakancsos turistáknak, természetbarátoknak nyújt szálláslehetőséget. Közkedvelt kirándulóhelyek Lillafüred /13 km/ Bánkút, Garadna, Pisztráng-telep, az újmassai Őskohó. Téli program a közeli bánkúti sí- és szánkópályák nyújtotta sportolási lehetőség.

A teljesen új berendezésekkel felszerelt szállás ideális erdei iskola programok megvalósítására. Az épületben közösségi helyiséget, büfét, tv-szobát, kényelmes ágyakkal felszerelt szobákat, hideg-melegvízes tisztálkodó helyiséget, éttermet találunk. A kb. 1ha-os bekerített, parkosított udvaron van labdajátékokra alkalmas sportpálya, tűzrakó hely, szabadterei kondi eszközök. A szállás több turistaútvonal metszéspontjában található. Elsétálhatunk a szentléleki kolostorromhoz, a Látó-kőhöz, hosszabb gyalogtúrával feljuthatunk a Bükk-fennsíkra, megnézhetjük a közeli hangulatos kis települést, Ómassát.

A program kapacitásadatai:

Óraszám: **38** óra

Modulok (foglalkozások) száma: **13** db.

Max. létszám (összesen): **50** fő

Az erdei iskola program céljainak, tartalmi követelményeinek rövid bemutatása:

Nevelési célok az 5.-6. osztályban:

- *Az egészséges és a környezettel harmonikus életvezetési szokások kialakítása.*
- *A környezet állapota iránti érzékenység, az ökológiai szemlélet, a helyes magatartásformák, értékrend kialakítása.*
- *A környezettudatos döntések elősegítése.*
- *A tanuló lássa be, hogy ő maga is felelős a természet jövőjéért. Becsülje meg környezete értékeit.*
- *Készüljön fel tudatosan a természet megóvására, a környezeti problémák megelőzésére.*

Az 5.-6. osztály témái:

1) Terepismeret

- *Térképészeti ismeretek, tájékozódás.*
- *Viselkedés a természetben.*
- *A természetjárás tizparancsolata.*
- *Turista egészségtan.*
- *A megfigyelés általános szabályai (lágyszárú növények, fák megfigyelése, „nyomolvasás”, madárhangok felismerése).*

2) A levegő

- ❑ Az időjárás és az éghajlat.
- ❑ Meteorológiai megfigyelések (mérési adatok gyűjtése, ábrák, grafikonok elemzése).
- ❑ A levegőszennyezés és elkerülésének módjai (kerékpáros, gyalogos és tömegközlekedés).

3) A víz

- ❑ A víz tulajdonságai.
- ❑ A víz körforgása, felszíni és felszín alatti vizek és védelmük.
- ❑ Egyszerű vízvizsgálatok (fizikai tulajdonságok vizsgálata, érzékszervi vizsgálatok).
- ❑ A talajok vízáteresztő- és vízmegkötő képessége.

4) Természetvédelem

- ❑ Védett és nem védett természeti értékek.
- ❑ Élet az erdőben.
- ❑ A természet állapotának megfigyelése, javaslat a védelemre.

5) Tájvédelem

- ❑ Az ember környezet- és természetátalakító tevékenysége (bányászat, kohászat).
- ❑ Az erdő védelme és hasznosítása (faszénégetés, mészégetés, fakitermelés, erdőtelepítés).
- ❑ Tájsebek megfigyelése, tájrendezés.

Napok	Modulok egymásra épülése
1. nap	
Délelőtt	<i>Érkezés, elhelyezkedés a szálláson, az erdei iskola megnyitása, házirend, napirend, program, a szállás és környezetének illetve a Bükk és a Bükki Nemzeti Park bemutatása</i>
Délután	Terepismeret. Tájékozódás, a turistatérkép használata
Este	<i>Életközösségek I. videofilm vetítése, sorjátékok, labdajátékok</i>
2. nap	
Délelőtt	Természetvédelem (előadás)
Délután	Túranap - természetvédelem
Este	<i>Életközösségek II. videofilm vetítése, rőzsegyűjtés, tűzrakás, éneklés, játékok</i>
3. nap	
Délelőtt	A levegő. A víz (előadás)
Délután	Gyalogtúra a Mária-forráshoz
Este	<i>Életközösségek III. videofilm vetítése, Ügyességi és labdajátékok</i>
4. nap	
Délelőtt	Tájvédelem (előadás)
Délután	Túranap – tájvédelem
Este	<i>Rőzsegyűjtés, tűzrakás, éneklés, játékok</i>
5. nap	
Délelőtt	Az erdei iskola programjainak összefoglalása, megfigyelőlapok értékelése, feladatlapos felmérés
Délután	-----
Este	-----

A foglalkozások tartalmának részletes leírása, megvalósításukhoz szükséges szakemberek megnevezésével:

<p>1.) Érkezés, elhelyezkedés a szálláson, az erdei iskola megnyitása, házirend, napirend, program, a szállás és környezetének illetve a Bükk és a Bükk Nemzeti Park bemutatása</p> <ul style="list-style-type: none">– a Varga Kft ügyvezetője, Varga József,– a Bükk Nemzeti Park szakembere,– Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök <p>Terepismeret. Tájékozódás, a turistatérkép használata (gyalogtúra a Látó-kövekhez)</p> <ul style="list-style-type: none">– Térképészeti ismeretek, tájékozódás.– Viselkedés a természetben.– A természetjárás tízparancsolata.– Turista egészségtan.– A megfigyelés általános szabályai (lágyszárú növények, fák megfigyelése, „nyomolvasás”, madárhangok felismerése). <p>Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök</p> <p>Életközösségek I. videofilm vetítése, sorjátékok, labdajátékok</p> <p>Osztályfőnök</p>
<p>2.) Természetvédelem (előadás)</p> <ul style="list-style-type: none">– Védett és nem védett természeti értékek. <p>Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök</p> <p>Túranap - természetvédelem (Túraútvonal: szentléleki kolostorrom - Farkas-nyak völgy – Ómassa – Virágostó lápa – Csikorgó)</p> <ul style="list-style-type: none">– Élet az erdőben.– A természet állapotának megfigyelése, javaslat a védelemre. <p>Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök</p> <p>Életközösségek II. videofilm vetítése, rőzsegyűjtés, tűzrakás, éneklés, játékok</p> <p>Osztályfőnök</p>
<p>3.) A levegő. A víz (előadás)</p> <ul style="list-style-type: none">– Az időjárás és az éghajlat.– Meteorológiai megfigyelések (mérési adatok gyűjtése, ábrák, grafikonok elemzése).– A levegőszennyezés és elkerülésének módjai (kerékpáros, gyalogos és tömegközlekedés).– A víz tulajdonságai.– A víz körforgása, felszíni és felszín alatti vizek és védelmük.– A talajok vízáteresztő- és vízmegkötő képessége. <p>Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök</p> <p>Gyalogtúra a Mária-forráshoz</p> <ul style="list-style-type: none">– Egyszerű vízvizsgálatok (fizikai tulajdonságok vizsgálata, érzékszervi vizsgálatok). <p>Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök</p> <p>Életközösségek III. videofilm vetítése. Sorjátékok, ügyességi és labdajátékok</p> <p>Osztályfőnök</p>
<p>4.) Tájvédelem (előadás)</p> <ul style="list-style-type: none">– Az ember környezet- és természetátalakító tevékenysége (bányászat, kohászat).– Az erdő védelme és hasznosítása (faszénégetés, mészégetés, fakitermelés, erdőtelepítés). <p>Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök</p> <p>Túranap – tájvédelem</p> <ul style="list-style-type: none">– Az elméleti órán tanultak megfigyelése, tapasztalatok gyűjtése.– Tájsebek megfigyelése, tájrendezés.– Túraútvonal: Három-kúti völgy, - kisvasút - Garadna, Pisztrángos tavak, újmassai kohó, Garadna, Heteméri völgy, Szentléleki völgy <p>Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök</p> <p>Rőzsegyűjtés, tűzrakás, éneklés, játékok</p> <p>Osztályfőnök</p>

5.) Az erdei iskola programjainak összefoglalása, megfigyelőlapok értékelése, feladatlapos felmérés

– *Közösségi és egyéni munka értékelése*

Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök
Osztályfőnök

A program felépítésének bemutatása, a modulok egymásráépülése

A program az őszi valamint a tavaszi időszakra készült. A program a szorgalmi időszakon kívül (július-augusztus) szervezett környezet- és természetvédő táborokban is használható.

Tudjuk, hogy az iskola valamennyi diákja egy tanévben nem tud eljutni erdei iskolába, ezért a programokat 2 évfolyamonként állítottuk össze. A szakmai programok elkészítésénél elsődleges szempont volt az 5.-6. osztály kerettantervek környezeti nevelési célkitűzéseinek és tartalmának való megfelelés, figyelembe véve a Bükk és az erdei iskola helyszínének sajátosságait. A témák kiválasztásánál nem törekedhettünk a teljességre, mert akkor zsúfolttá válik a program, ugyanakkor megpróbáltuk úgy összeállítani, hogy az évfolyamonkénti programok egymásra építhetők legyenek, és haladva a felsőbb osztályok felé egyre mélyebb és alaposabb ismereteket adjanak.

A program elkészítésénél azt is mérlegeltük, hogy ha a gyerek az általános iskolában és a középiskolában is csak egyszer-egyszer tud erdei iskolában tevékenykedni, akkor is kapjon egy olyan ismeret- élményanyagot, amely erősíti környezet- és természetvédelmi szemléletének formálódását.

A program megnevezése: **Erdei Iskola Program a Bükkben 7.-8. osztály**

Melyik évszak(ok)hoz kötött: **tavaszi, nyári, őszi.**

A program helyszíne (tájegység, település): **Bükk hegység, Szentlélek**

A program helyszínének bemutatása

A VARGA Kft 2001-től Szentléleken egy volt honvédségi épületet téliesített turistaszállóvá alakított át. A Kft többmilliósi beruházás eredményeként egy olyan összkomfortos turistaházat hozott létre, amely a legkényesebb igényeknek is megfelel.

Szentléleki Turistaház az ország egyik legnagyobb síparadicsomától, Bánkúttól 5 km-re a Bükki Nemzeti Park területén helyezkedik el. A turistaház helyet ad erdei iskolák, egyházi-, sport-, -életmód és más speciális táborok megrendezéséhez, valamint a bakancsos turistáknak, természetbarátoknak nyújt szálláslehetőséget. Közkedvelt kirándulóhelyek Lillafüred /13 km/ Bánkút, Garadna, Pisztráng-telep, az újmassai Őskohó. Téli program, a közeli bánkúti sí- és szánkópályák nyújtotta sportolási lehetőség.

A teljesen új berendezésekkel felszerelt szállás ideális erdei iskola programok megvalósítására. Az épületben közösségi helyiséget, büfét, tv-szobát, kényelmes ágyakkal felszerelt szobákat, hideg-melegvízes tisztálkodó helyiséget, éttermet találunk. A kb. 1ha-os bekerített, parkosított udvaron van labdajátékokra alkalmas sportpálya, tűzrakó hely, szabadtéri kondi eszközök. A szállás több turistaútvonal metszéspontjában található. Elsétálhatunk a szentléleki kolostorromhoz, a Látó-kőhöz, hosszabb gyalogtúrával feljuthatunk a Bükk-fennsíkra, megnézhetjük a közeli hangulatos kis települést, Ómassát.

A program kapacitásadatai:

Óraszám: **37 óra**

Modulok (foglalkozások) száma: **14 db.**

Max. létszám (összesen): **50 fő**

Az erdei iskola program céljainak, tartalmi követelményeinek rövid bemutatása:

Nevelési célok a 7.-8. osztályban:

- **A tanulók legyenek tisztában a földi élővilág sokféleségével, értékével, segítsék elő a változatosság fennmaradását.**
- **Az egészséges életmód, az egészséges táplálkozás és a környezet között lévő kapcsolatok bemutatása. Tudatosítani kell a tanulóknak, hogy ők maguk is sokat tehetnek a környezet és saját egészségük megóvása érdekében.**
- **A jövő kihívásaira való felkészülés érdekében meg kell ismertetni a tanulókkal a regionális és globális problémákat és a lehetséges megoldási módokat.**
- **Tudatosítani kell a társadalom működése és a környezet állapota közötti összefüggéseket. Megismertetni a természeti értékeket.**

A 7.-8 osztály témái:

1) Terepismeret

- **Térképészeti ismeretek, tájékozódás.**
- **Viselkedés a természetben.**
- **A természetjárás tízparancsolata.**
- **Turista egészségtan.**
- **A megfigyelés általános szabályai (lágyszárú növények, fák megfigyelése, „nyomolvasás”, madárhangok felismerése).**

2) Az energia

- ❑ Természeti erőforrások (megújuló, meg nem újuló és alternatív energiaforrások).
- ❑ A növények szerepe az energia megkötésében.

3) A Bükk természetföldrajza

- ❑ Természeti adottságok, természeti értékek
- ❑ Földtani, víztani, tájképi és kultúrtörténeti értékek, műemlékek (barlangok, töbrök, víznyelők, források, csermelyek, patakok).
- ❑ Turistalétesítmények, erdő- és vadgazdálkodási létesítmények.

4) Környezetvédelem

- ❑ Környezeti elemek (levegő, víz, talaj) és azokat veszélyeztető tényezők.
- ❑ Környezetszennyezés.
- ❑ Környezetkárosító anyagok vizsgálata a talajban és a vízben (DEMO-TEST).
- ❑ Az ember szerepe a környezet megóvásában (megelőzés, védekezés).

5) A Bükk élővilága

- ❑ Ökológiai alapismeretek.
- ❑ Élőhelyek, életközösségek, táplálékláncok.
- ❑ A Bükk növény- és állatvilágának megfigyelése

Napok	Modulok egymásra épülése
1. nap	
Délelőtt	Érkezés, elhelyezkedés a szálláson, az erdei iskola megnyitása, házirend, napirend, program, a szállás és környezetének illetve a Bükk és a Bükki Nemzeti Park bemutatása
Délután	Terepismeret. Tájékozódás, a turistatérkép használata
Este	Életközösségek I. videofilm vetítése, sorjátékok, labdajátékok
2. nap	
Délelőtt	A Bükk természetföldrajza. (előadás)
Délután	Túranap – Bükk-fennsík. A Bükk természeti értékei
Este	Életközösségek II. videofilm vetítése, rőzsegyűjtés, tűzrakás, éneklés, játékok
3. nap	
Délelőtt	Az energia. A Bükk élővilága (előadás)
Délután	Környezeti elemek, környezetszennyezés. (előadás) Környezetkárosító anyagok vizsgálata a talajban és a vízben
Este	Életközösségek III. videofilm vetítése, Sorjátékok, ügyességi és labdajátékok
4. nap	
Délelőtt	Rendszerezés, ismétlés: a Bükk élővilága és természeti értékei (beszélgetés)
Délután	Túranap – A Bükk természeti értékei, a Bükk élővilága
Este	Rőzsegyűjtés, tűzrakás, éneklés, játékok
5. nap	
Délelőtt	Az erdei iskola programjainak összefoglalása, megfigyelőlapok értékelése, feladatlapos felmérés
Délután	-----
Este	----

A foglalkozások tartalmának részletes leírása, megvalósításukhoz szükséges szakemberek megnevezésével:

<p>1.) Érkezés, elhelyezkedés a szálláson, az erdei iskola megnyitása, házirend, napirend, program, a szállás és környezetének illetve a Bükk és a Bükki Nemzeti Park bemutatása</p> <ul style="list-style-type: none">– a Varga Kft ügyvezetője, Varga József,– a Bükki Nemzeti Park szakembere,– Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök <p>Terepismeret. Tájékozódás, a turistatérkép használata (gyalogtúra az Örvény-köhhöz)</p> <ul style="list-style-type: none">– Térképészeti ismeretek, tájékozódás.– Viselkedés a természetben.– A természetjárás tízparancsolata.– Turista egészségtan.– A megfigyelés általános szabályai (lágyszárú növények, fák megfigyelése, „nyomolvasás”, madárhangok felismerése). <p>Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök</p> <p>Életközösségek I. videofilm vetítése, sorjátékok, labdajátékok</p> <p>Osztályfőnök</p>
<p>2.) A Bükk természetföldrajza (előadás)</p> <ul style="list-style-type: none">– Természeti adottságok, természeti értékek– Földtani, víztani, tájképi és kultúrtörténeti értékek, műemlékek (barlangok, töbrök, víznyelők, források, csermelyek, patakok). <p>Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök</p> <p>Túranap - Bükk-fennsík (Túraútvonal: Pálos kolostor, Farkas-nyak völgy, Ómassa, Bolhás, Sebes-víz, Heteméri völgy, Szentléleki völgy)</p> <ul style="list-style-type: none">– A Bükk természeti értékei: barlangok, töbrök, víznyelők, források, csermelyek, patakok, megfigyelése.– Turistalétesítmények, erdő- és vadgazdálkodási építmények tanulmányozása. <p>Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök</p> <p>Életközösségek II. videofilm vetítése, rőzsegyűjtés, tűzrakás, éneklés, játékok</p> <p>Osztályfőnök</p>
<p>3.) Az energia. A Bükk élővilága (előadás)</p> <ul style="list-style-type: none">– Természeti erőforrások (megújuló, meg nem újuló és alternatív energiaforrások).– A növények szerepe az energia megkötésében.– Ökológiai alapismeretek.– Élőhelyek, életközösségek, táplálékláncok.– A Bükk növény- és állatvilága. <p>Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök</p> <p>Környezeti elemek (levegő, víz, talaj) és azokat veszélyeztető tényezők. (előadás)</p> <p>Környezetkárosító anyagok vizsgálata a talajban és a vízben. (gyakorlat)</p> <ul style="list-style-type: none">– Mikroszkópikus élőlények (amőbák, papucsállatkák) tanulmányozása <p>Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök</p> <p>Életközösségek III. videofilm vetítése, Sorjátékok, ügyességi és labdajátékok</p> <p>Osztályfőnök</p>
<p>4.) Ismétlés: a Bükk élővilága és természeti értékei. (beszélgetés)</p> <p>Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök</p> <p>Túranap – A Bükk természeti értékei, a Bükk élővilága</p> <ul style="list-style-type: none">– Az elméleti órán tanultak megfigyelése, tapasztalatok gyűjtése.– Túraútvonal: Magos-kő, Vidróczky barlang, Újmassa, Háromkúti völgy. <p>Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök</p> <p>Rőzsegyűjtés, tűzrakás, éneklés, játékok</p> <p>Osztályfőnök</p>

5.) Az erdei iskola programjainak összefoglalása, megfigyelőlapok értékelése, feladatlapos felmérés
– *Közösségi és egyéni munka értékelése*
Tímári László mérnök tanár, környezetgazdálkodási-környezetvédelmi szakmérnök
Osztályfőnök

A program felépítésének bemutatása, a modulok egymásráépülése

A program az őszi (szeptember-október) valamint a tavaszi időszakra (április-június) készült. A program a szorgalmi időszakon kívül (július-augusztus) szervezett környezet- és természetvédő táborokban is használható.

Tudjuk, hogy az iskola valamennyi diákja egy tanévben nem tud eljutni erdei iskolába, ezért a programokat 2 évfolyamonként állítottuk össze. A szakmai program elkészítésénél elsődleges szempont volt a 7.-8. osztály kerettantervek környezeti nevelési célkitűzéseinek és tartalmának való megfelelés, figyelembe véve a Bükk és az erdei iskola helyszínének sajátosságait. A témák kiválasztásánál nem törekedhettünk a teljességre, mert akkor zsúfolttá válik a program, ugyanakkor megpróbáltuk úgy összeállítani, hogy az évfolyamonkénti programok egymásra építhetők legyenek, és haladva a felsőbb osztályok felé egyre mélyebb és alaposabb ismereteket adjanak.

A program elkészítésénél azt is mérlegeltük, hogy ha a gyerek az általános iskolában és a középiskolában is csak egyszer-egyszer tud erdei iskolában tevékenykedni, akkor is kapjon egy olyan ismeret-élményanyagot, amely erősíti környezet- és természetvédelmi szemléletének formálódását.

Tantervi táblázat

A program megnevezése: **Erdei Iskola Program a Bükkben 3.-4. osztály**

A foglalkozások megnevezése	A foglalkozások pedagógiai célja	Módszerek/munkaformák foglalkozásonként	Terep, oktatási segédanyagok, vizsgálati eszközök, szemléltető és bemutató eszközök szakirodalom, egyéb tárgyi eszközök megnevezése foglalkozásonként	A foglalkozás megvalósításában résztvevő oktatók képzettségének és gyakorlatának megnevezése	Az ellenőrzés, értékelés és visszacsatolás módja modulonként egységesen (a modul utolsó foglalkozásánál jelezze)	A foglalkozások óraszám
<i>Csoportok megalakítása. A 3 napos program ismertetése.</i>	<i>A 3 napos program céljainak megértetése</i>	<i>beszélgetés, szervezés</i>	<i>feljegyzési füzet</i>	<i>Tímári László mérnök tanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés</i>	<i>1</i>
<i>Tájékoztató alapismeretek</i>	<i>Helyes magatartásformák, viselkedési normák megismertetése, tudatosítása</i>	<i>előadás, bemutatás, gyakorlás</i>	<i>térképek, lépésszámláló, tájoló, iránytű, távcső,</i>	<i>Tímári László mérnök tanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés, eszközhasználat ellenőrzése</i>	<i>3</i>
<i>Ismerkedés az esti csillagos égbolttal, az este hangjai</i>	<i>Megfigyelési készség fejlesztése</i>	<i>előadás, bemutatás</i>	<i>falikép, távcső</i>	<i>Tímári László mérnök tanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés</i>	<i>2</i>
<i>Az erdő (gyalogtúra a szentléleki kolostorromhoz)</i>	<i>A tanuló váljként nyitottá a természet szépségei, értékei iránt.</i>	<i>bemutatás, megfigyelés, tapasztalatok gyűjtése</i>	<i>feljegyzési füzet, növényhatározó</i>	<i>Tímári László mérnök tanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>feljegyzési füzet értékelése</i>	<i>3</i>
<i>Az erdő növényei és állatai (fafajok leveleinek gyűjtése)</i>	<i>A tanuló legyen képes a természet tárgyait, élőlényeit, jelenségeit és folyamatait észlelni, és azokat elemi szinten megfigyelni.</i>	<i>gyűjtés, megfigyelés, bemutatás</i>	<i>feljegyzési füzet, növényhatározó, állathatározó</i>	<i>Tímári László mérnök tanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés, gyűjtött anyag értékelése</i>	<i>3</i>
<i>Varázslatos erdő címmel rajz készítése egyéni munkával</i>	<i>Rajzkészség fejlesztése</i>	<i>gyakorlás</i>	<i>rajzeszközök (filckészlet, zsírkréta, ceruza, radír)</i>	<i>Tímári László mérnök tanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés</i>	<i>1</i>
<i>A levegő és a víz (gyalogtúra a Mária-forráshoz)</i>	<i>A tanulóban rögzüljön, hogy a víz az élet bölcsője, víz nélkül nincs élet</i>	<i>megfigyelés, bemutatás</i>	<i>feljegyzési füzet, vízvizsgálati anyagok és eszközök</i>	<i>Tímári László mérnök tanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>feljegyzési füzet értékelése</i>	<i>3</i>
<i>Vetélkedő</i>	<i>A tanuló lássa be, hogy ő maga is felelős a természet jövőjéért</i>	<i>játék</i>	<i>írásvetítő fólia, faliképek</i>	<i>Tímári László mérnök tanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés</i>	<i>2</i>

Tantervi táblázat

A program megnevezése: **Erdei Iskola Program a Bükkben 5.-6. osztály**

A foglalkozások megnevezése	A foglalkozások pedagógiai célja	Módszerek/munkaformák foglalkozásonként	Terep, oktatási segédanyagok, vizsgálati eszközök, szemléltető és bemutató eszközök szakirodalom, egyéb tárgyi eszközök megnevezése foglalkozásonként	A foglalkozás megvalósításában résztvevő oktatók képzettségének és gyakorlatának megnevezése	Az ellenőrzés, értékelés és visszacsatolás módja modulonként egységesen (a modul utolsó foglalkozásánál jelezze)	A foglalkozások óraszám
A Bükk és a Bükki Nemzeti Park bemutatása	<i>A Földet nem elődeinktől örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön!</i>	<i>előadás</i>	<i>térkép, videofilm</i>	<i>Tímári László mérnök tanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés</i>	<i>3</i>
Terepismeret Tájékozódás, a turistatérkép használata	<i>Helyes magatartásformák, viselkedési normák megismertetése, tudatosítása</i>	<i>előadás, bemutatás, gyakorlás</i>	<i>térképek, lépésszámláló, tájoló, iránytű, távcső, elsősegély felszerelés</i>	<i>Tímári László mérnök tanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>Beszélgetés, eszközhasználat ellenőrzése</i>	<i>3</i>
Természetvédelem	<i>A tanuló lássa be, hogy ő maga is felelős a természet jövőjéért</i>	<i>előadás</i>	<i>diaképek, faliképek, írásvetítő fólia</i>	<i>Tímári László mérnök tanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés</i>	<i>1</i>
Túranap – természetvédelem	<i>Ökológiai szemlélet, ökológiai értékrend kialakítása</i>	<i>bemutatás, megfigyelés, tapasztalatok gyűjtése</i>	<i>térképek, lépésszámláló, tájoló, iránytű, távcső, elsősegély felszerelés, megfigyelő lap</i>	<i>Tímári László mérnök tanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>megfigyelő lapok értékelése</i>	<i>8</i>
A levegő	<i>Egészséges életvezetési szokások kialakítása</i>	<i>előadás, megfigyelés, bemutatás, gyakorlás</i>	<i>meteorológiai mérőeszközök</i>	<i>Tímári László mérnök tanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés,</i>	<i>2</i>
A víz	<i>A környezet állapota iránti érzékenységre nevelés</i>	<i>előadás</i>	<i>falikép, írásvetítő fólia</i>	<i>Tímári László mérnök tanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés</i>	<i>2</i>
Gyalogtúra a Mária-forráshoz, vízvizsgálatok	<i>A tanulóban rögzüljön, hogy a víz az élet bölcsője, víz nélkül nincs élet</i>	<i>megfigyelés, bemutatás, gyakorlás</i>	<i>megfigyelő lap, vízvizsgálati anyagok és eszközök</i>	<i>Tímári László mérnök tanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>megfigyelő lapok értékelése</i>	<i>3</i>

Tájvédelem	<i>A tanuló lássa be, hogy ő maga is felelős a természet jövőjéért</i>	<i>előadás</i>	<i>írásvetítő fólia, falitérkép</i>	<i>Tímári László mérnökstanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés</i>	<i>1</i>
Túranap – tájvédelem	<i>A tanuló becsülje meg környezete értékeit</i>	<i>bemutató, megfigyelés, magyarázat</i>	<i>megfigyelő lap</i>	<i>Tímári László mérnökstanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés</i>	<i>11</i>
Az erdei iskola programjainak összefoglalása, megfigyelőlapok értékelése, feladatlapos felmérés	<i>Környezettudatos döntések elősegítése</i>	<i>rendszerezés, ismétlés, értékelés</i>	<i>feladatlap, az erdei iskola szemléltető eszközei</i>	<i>Tímári László mérnökstanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>feladatlapos felmérés</i>	<i>4</i>

Tantervi táblázat

A program megnevezése: **Erdei Iskola Program a Bükkben 7.-8. osztály**

A foglalkozások megnevezése	A foglalkozások pedagógiai célja	Módszerek/munkaformák foglalkozásonként	Terep, oktatási segédanyagok, vizsgálati eszközök, szemléltető és bemutató eszközök szakirodalom, egyéb tárgyi eszközök megnevezése foglalkozásonként	A foglalkozás megvalósításában résztvevő oktatók képzettségének és gyakorlatának megnevezése	Az ellenőrzés, értékelés és visszacsatolás módja modulonként egységesen (a modul utolsó foglalkozásánál jelezze)	A foglalkozások óraszám
A Bükk és a Bükki Nemzeti Park bemutatása	<i>A Földet nem elődeinktől örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön!</i>	<i>előadás</i>	<i>térkép, videofilm</i>	<i>Tímári László mérnökstanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés</i>	<i>3</i>
Terepismeret Tájékozódás, a turistatérkép használata	<i>Helyes magatartásformák, viselkedési normák megismertetése, tudatosítása</i>	<i>előadás, bemutatás, gyakorlás</i>	<i>térképek, lépésszámláló, tájoló, iránytű, távcső, elsősegély felszerelés</i>	<i>Tímári László mérnökstanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés, eszközhasználat ellenőrzése</i>	<i>3</i>
<i>A Bükk természetföldrajza</i>	<i>A tanuló lássa be, hogy ő maga is felelős a természet jövőjéért</i>	<i>előadás</i>	<i>diaképek, faliképek, írásvetítő fólia</i>	<i>Tímári László mérnökstanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés</i>	<i>1</i>
Túranap – Bükk-fennsík A Bükk természeti értékei	A Bükk természeti szépségeinek megláttatása, esztétikai nevelés	<i>bemutatás, megfigyelés, tapasztalatok gyűjtése</i>	<i>térképek, lépésszámláló, tájoló, iránytű, távcső, elsősegély felszerelés, megfigyelő lap</i>	<i>Tímári László mérnökstanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>megfigyelő lapok értékelése</i>	<i>8</i>
Az energia	<i>Regionális és globális környezeti problémák és megoldási módjaik megismertetése</i>	<i>előadás</i>	<i>falikép, írásvetítő fólia</i>	<i>Tímári László mérnökstanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés,</i>	<i>1</i>
A Bükk élővilága	<i>A tanulók legyenek tisztában a földi élővilág sokféleségével, értékével, segítsék elő a változatosság fennmaradását.</i>	<i>előadás</i>	<i>falikép, írásvetítő fólia, diaképek</i>	<i>Tímári László mérnökstanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés</i>	<i>3</i>
Környezeti elemek, környezetszennyezés.	<i>Az ember szerepe a környezet megóvásában</i>	<i>előadás</i>	<i>falikép, írásvetítő fólia</i>	<i>Tímári László mérnökstanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>megfigyelő lapok értékelése</i>	<i>1</i>
Környezetkárosító anyagok vizsgálata a talajban és a vízben	<i>Tudatosítani kell a tanulóknál a társadalom működése és a környezet állapota közötti összefüggéseket</i>	<i>bemutatás, megfigyelés, gyakorlás</i>	<i>DEMO- TESZT vizsgálati anyagok, megfigyelő lap, mikroszkóp</i>	<i>Tímári László mérnökstanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés, megfigyelő lapok értékelése</i>	<i>3</i>

<i>Rendszerezés, ismétlés: a Bükk élővilága és természeti értékei</i>	<i>Az egészséges életmód és a környezet között lévő kapcsolatok bemutatása</i>	<i>beszélgetés</i>	<i>faliképek, diaképek</i>	<i>Tímári László mérnökstanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>beszélgetés</i>	<i>1</i>
<i>Túranap – A Bükk természeti értékei, a Bükk élővilága</i>	<i>Az ember a természet része, meg kell tanulni vele és benne élni</i>	<i>megfigyelés, magyarázat</i>	<i>a tájékozódás eszközei, megfigyelő lap</i>	<i>Tímári László mérnökstanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>megfigyelő lapok értékelése</i>	<i>9</i>
<i>Az erdei iskola programjainak összefoglalása, megfigyelőlapok értékelése, feladatlapos felmérés</i>	<i>Környezettudatos döntések elősegítése</i>	<i>rendszerezés, ismétlés, értékelés</i>	<i>feladatlap, az erdei iskola szemléltető eszközei</i>	<i>Tímári László mérnökstanár 19 év tanítási gyakorlat</i>	<i>feladatlapos felmérés, közösségi és egyéni munka értékelése</i>	<i>4</i>